

LAGUTSKOTTETS UTLÅTANDE 11/2008 rd

Berättelse om regeringens åtgärder under år 2007

Till grundlagsutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 9 april 2008 en berättelse om regeringens åtgärder under år 2007 (B 2/2008 rd) till grundlagsutskottet och utrikesutskottet för beredning och bestämde samtidigt att de ständiga fackutskotten ska lämna utlåtande i ärendet till grundlagsutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- kanslichef Tiina Astola, justitieministeriet.

Skriftligt utlåtande har lämnats av

— social- och hälsovårdsministeriet.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Allmänt

Lagutskottet har behandlat berättelsen om regeringens åtgärder till den del de gäller sådana uttalanden av riksdagen som har godkänts på förslag av lagutskottet. Det finns 13 uttalanden, varav 11 gäller justitieministeriets, ett utrikesministeriets och ett social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde. Lagutskottet anser regeringens utredningar och ställningstaganden angelägna men framför följande anmärkningar.

Uttalanden som ska strykas

Utskottet anser att de åtgärder som vidtagits med anledning av följande uttalanden är tillräckliga eller annars onödiga.

— *Samtidiga ändringsprojekt som berör samma lagrum*

RP 101/2002 rd (s. 141)

Riksdagen förutsatte den 13 december 2002 att statsrådet inför ett tidsenligt sys-

tem genom vilket lagberedarna på ett tillförlitligt sätt kan få reda på om flera reformprojekt som gäller ett och samma lagrum pågår samtidigt.

I berättelsen om regeringens åtgärder konstateras det att beredning enligt anvisningarna för regeringspropositioner (HELO 2004) ska innehålla ett avsnitt som heter "Samband med andra propositioner". Om de propositioner som redan tagits upp för behandling i riksdagen eller i propositioner som samtidigt överlämnar förslag till ändring av samma lagrum, ska detta nämnas i avsnittet. De uppgifter som behövs för avsnittet i fråga finns redan i beredningsfasen tillgängliga i statsrådets projektregister (HARE). Uppgifter om propositioner som redan överlämnats finns också i riksdagens databas och från och med 2004 även i Finlex. Utskottet anser att uttalandet inte längre ger anledning till åtgärder. För att systemet ska fungera i praktiken är det viktigt att statsrådets projektregister uppdateras regelbundet.

— *Skäliga utsökningsavgifter*
RP 13/2005 rd (s. 144)

Riksdagen förutsatte den 25 april 2006 att justitieministeriet följer hur beloppet av influtna medel vid utmätning förhåller sig till utsökningsavgifterna i utmätningsförfarandet och att det vid behov genom ändringar i regleringen av utsökningsavgifterna säkerställs att detta förhållande förblir skäligt för gäldenären.

Enligt berättelsen följer justitieministeriet hur beloppet av influtna medel vid utmätning förhåller sig till utsökningsavgifterna på riksnivå och i enskilda utsökningsverk. Det sker med hjälp av statistik över influtna medel vid utmätning där den andel av de influtna medlen som redovisats till sökanden och den andel som redovisats till staten som utsökningsavgifter har specificerats. Utsökningsavgifternas andel av det totala beloppet har under perioden november 2005 — november 2007 minskat från 7,1 till 5,6 procent i fråga om fysiska personer. Då det gäller alla utsökningar har andelarna minskat från 6,2 till 5,4 procent under samma period. Utskottet anser att uttalandet inte längre kräver åtgärder.

Uttalanden som ska stå kvar

Övriga uttalanden som har blivit godkända på lagutskottets förslag är fortfarande nödvändiga. Utskottet konstaterar ytterligare följande i fråga om uttalandena.

Regeringen har ansett att ett uttalande som blev godkänt i samband med behandlingen av regeringens proposition RP 221/2005 rd inte längre kräver åtgärder. I sitt uttalande den 21 juni 2006 förutsatte riksdagen att det ordnas tillräckligt med sådana stödåtgärder för prostituerade som främjar deras möjligheter att frigöra sig från prostitutionen och övergå till arbetslivet.

Enligt verksamhetsberättelsen har systemet för att hjälpa offren för människohandel räknat från den 1 januari 2007 genomförts genom en ändring av lagen om främjande av invandrades integration samt mottagande av asylsökande (1269/2006). Tjänsterna och stödåtgärderna inkluderar rättslig och annan rådgivning till offren, krishjälp, social- och hälsovårdstjänster,

tolktjänster och andra stödtjänster, tillfällig in- kvartering eller stadigt boende, utkomststöd och annan nödvändig omsorg och stöd för återresa till det egna landet eller avgångslandet. Behov och tillhandahållande av tjänster bedöms enligt individuella behov. Statens mottagningscentraler koordinerar verksamheten. Med social- och hälsovårdstjänster avses tjänster som ett offer för människohandel behöver på grund av sin individuella situation, t. ex. mottagning hos hälsovårdare, läkare eller socialarbetare, barnskydd, skyddshem, rehabilitering och psykiskt stöd. Lagändringarna berör i huvudsak personer som inte har hemkommun i Finland. Personer med hemkommun i Finland är berättigade till motsvarande tjänster och stödåtgärder enligt allmänna bestämmelser. Det är möjligt för en kommun att få ersättning för kostnaderna för de särskilda tjänster och stödåtgärder som den har ordnat för ett offer för människohandel.

Social- och hälsovårdsministeriet har dessutom konstaterat bland annat att social- och hälsovårdstjänsterna i huvudsak baserar sig på frivillighet. Det betyder att man antingen söker sig eller blir hänvisad till tjänsterna. Det är svårt att bedöma hur många som faller utanför tjänsterna och denna mottagargrupp är också svår att nå. De saknar ofta språkkunskaper och har nästan helt isolerat sig eller blivit isolerade från det övriga samhället. Dessa personer är ofta inte medvetna om sina rättigheter och de tjänster som finns att tillgå. Det finns inte heller tillräckligt med personal inom social- och hälsovården för uppsökande verksamhet. Samarbete mellan olika aktörer (myndigheter, kommuner och den tredje sektorn) är nödvändigt för att kunna sprida information om de tjänster som erbjuds på olika språk.

Lagutskottet ser det som mycket positivt att ett särskilt system för att hjälpa offren för människohandel har skapats. Reformen trädde dock i kraft först vid ingången av år 2007. Därför är det enligt utskottets mening för tidigt att bedöma om systemet är tillräckligt eller inte. Även social- och hälsovårdsministeriet har konstaterat att ett och ett halvt år är en kort tid för att bedöma lagstiftningens effekter. Utskottet hänvisar till sitt

utlåtande om verksamhetsberättelsen för år 2006 (LaUU 9/2007 rd) och anser det fortfarande motiverat att separat överväga särskilda stödåtgärder för de prostituerade som har hemkommun i Finland. Dessutom betonar utskottet vikten av samarbete mellan berörda aktörer då det gäller att utveckla stödåtgärder och tjänster och sprida information om dem. Uttalandet bör ännu i det här skedet stå kvar.

Regeringen har ansett att uttalandet i samband med behandlingen av regeringens proposition RP 57/2000 rd inte längre kräver åtgärder. Riksdagen förutsatte den 15 september 2000 att det utreds om det går att balansera fördelningen mellan ärenden som väckts vid Helsingfors domstol och övriga domstolar i Finland så att de

ärendegrupper som av någon anledning placerats vid en domstol flyttas över till behandling vid de övriga domstolarna i stället för de som finns i Helsingfors.

De åtgärder som har vidtagits med andledning av uttalandet har redovisats i verksamhetsberättelsen. Med beaktande av att tingsrättsreformen befinner sig i verkställighetsskedet anser utskottet det nödvändigt att uttalandet ännu i det här skedet står kvar.

Utlåtande

Lagutskottet anför

att grundlagsutskottet beaktar vad som sagts ovan.

Helsingfors den 12 juni 2008

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Heidi Hautala /gröna
vordf. Anna-Maja Henriksson /sv
medl. Esko Ahonen /cent
Ilkka Kantola /sd
Sampsa Kataja /saml
Krista Kiuru /sd
Jari Larikka /saml

Sanna Lauslahti /saml
Outi Mäkelä /saml
Johanna Ojala-Niemelä /sd
Lyly Rajala /saml
Pirkko Ruohonen-Lerner /saf
Tero Rönni /sd
Mirja Vehkaperä /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Minna-Liisa Rinne.